

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKU ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU

Sprejete republiškega zakona narekuje in zavezuje že sprejeti zvezni zakon, ki se začne uporabljati s 1. 7. 1983. Tako je nastajal osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, katerega bo skupščina SR Slovenije sprejemala v juniju tega leta. Nedvomno gre za nastajanje enega najpomembnejših sistemskih zakonov za zagotavljanje socialne varnosti delovnih ljudi in občanov. To je tudi narekovalo širok pristop v vodenju javne razprave, ki bo morala steči v vseh temeljnih sredinah. Nosilca teh razprav sta občinska konferenca SZDL in občinski svet zveze sindikatov z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami in ostalimi nosilci. V tej smeri je bil že organiziran v občini ustrezen posvet s predstavniki združenega dela, organi OK SZDL in občinskega sveta zveze sindikatov, samoupravne interesne skupnosti socialnega varstva, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter kmetijskih združenj ter društev upokojencev. Še posebej so bile izpostavljene bistvene novosti, ki jih prinaša novi republiški Zakon v I. fazi zakonodajnega postopka. Te novosti so v naslednjem:

- izpeljavi pravic iz minulega dela ob upoštevanju osebnih dohodkov ter usklajevanju pokojnin tudi na temelju družbene produktivnosti dela;
- razširitvi kroga zavarovancev, zlasti z uvedbo pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov (združenih in individualnih);
- spremembi odnosov na področju invalidskega zavarovanja;

— možnosti uvedbe predčasne upokojitve;

— nekaterih sprememb pri uživanju in izgubi pravic.

Ustrezno gradivo za javno razpravo je bilo objavljeno v poročevalcu skupščine SR Slovenije (z dne 21. 2. 1983), izhodišča za javno razpravo pa so bila objavljena v dnevnem časopisu.

In kako načrtujemo akcije v naši občini?

Do konca meseca marca poteka obravnavna gradiva v organih in telesih skupščine občine, družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravni interesni skupnosti za socialno varstvo ter skupnosti za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ob koncu tega meseca naj bi se vse pobude in stališča obravnavala v predsedstvu občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Tako usklajena stališča bodo predstavljala okvir za javno razpravo v temeljnih sredinah. Širše javne razprave načrtujemo v posameznih sredinah združenega dela in krajevnih skupnostih, ob tem da bodo na razprave vabljeni vsi, še posebej delegati in delegacije samoupravne interesne skupnosti za socialno varstvo in skupnosti za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Prav tako načrtujemo v povezavi s kmetijskimi združenji razprave z združenimi kmeti in z individualnimi kmetijskimi proizvajalci.

Javno razpravo, ki bo stekla v temeljnih sredinah po 1. aprilu, bomo zaključili do 15. aprila. Vse pobude in predloge iz razprave bomo strnili v celoto, ki bo obravnavana na skupni seji predsedstva OK SZDL in OS ZSS, ki jo načrtujemo za 20. 4. 1983.

5. seja skupščine Samoupravne skupnosti za zaposlovanje Grosuplje

Seja je bila 1. marca 1983 v Družbenem domu Grosuplje. Med drugim je skupščina sprejela ugotovitveni sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Grosuplje v letu 1983 in obravnavala informacijo o stanju brezposelnosti v občini Grosuplje v februarju 1983.

Samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Grosuplje

Samoupravni sporazum je sprejelo 82% vseh zaposlenih delavcev v občini. Z njim se delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in samoupravnih organizacijah zavezujejo, da bodo pri izvajanju politike zaposlovanja uveljavljali zlasti:

- produktivno zaposlovanje v odvisnosti z rastjo dohodka in količinskega obsega proizvodnje
- prednost pri novem in dodatnem zaposlovanju bodo imele

organizacije združenega dela, ki bodo proizvodnjo preusmerile v izvoz na konvertibilno področje ali povečale izvoz

— novo zaposlovanje na režijskih in administrativnih delih bo mogoče le v izjemnih primerih, kjer bo z akcijskimi programi utemeljena nujnost novega zaposlovanja

— potrebe po delavcih bodo OZD morale kriti tudi z aktiviranjem notranjih kadrovskih rezerv s popolnejšo izrabo znanja že zaposlenih delavcev z razporeditvijo z manj produktivnih na bolj produktivna dela in naloge.

V sporazumu je opredeljeno pod kakšnimi pogoji bodo OZD lahko uveljavljale delo preko polnega delovnega časa v trajanju nad 30 do 48 ur, ter delo po pogodbah nad 60 do 90 dni kot možnost načelno dopušča 59. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o teh delovnih razmerjih. O teh primerih odloča odbor za zaposlovanje, usposabljanje in poklicno usmerjanje.

VOLITVE V ORGANE KS SO ZA NAMI

V vseh krajevnih skupnostih so opravljene volitve v samoupravne organe in izvoljeni novi predsedniki skupščin in svetov krajevnih skupnosti. Priprave so stekle pravočasno in povsod, v marsikateri temeljni sredini pa so jih spremljale težave.

Težave so bile predvsem v prevzemanju odgovornih funkcij v svetih KS. Delo KS je v obdobju, ki je pred nami, še odgovornejše in vpeto v okviru razvoja lastnih možnosti in razpoložljivih finančnih sredstev. To narekuje še večjo frontno povezanost vseh dejavnikov v KS ter nujnost širšega dela ne samo organov krajevnih

samouprave ampak tudi družbeno političnih organizacij v njih. V tej smeri je bil že opravljen skupni sestanek vseh predsednikov skupščin in svetov KS v naši občini na katerem je bilo sprejeto razporedilo ne samo o družbeno ekonomskem razvoju občine v letu 1983, temveč tudi o vlogi in položaju skupščine in svetov KS ter njihovem povezovanju z družbeno političnimi organizacijami. Beseda je tekla tudi o osnutku plana komunalne skupnosti za leto 1983 in družbenem dogovoru o financiranju krajevnih skupnosti.

Novo izvoljeni predsedniki skupščin in svetov krajevnih skupnosti:

PREDSEDNIKI SKUPŠČIN KS

AMBRUS GROSUPLJE DOB	Puš Karol	Ambrus 33	Zagradec Grosuplje
ILOVA GORA	Petrič Vinko	Taborska c. 3	Šentvid pri Stični
IVANČNA GORICA KRKA	Turk Anton	Hrastov dol 7	Grosuplje
METNAJ	Kaštelic Jože	Ilova gora 1	Ivančna gorica
MLAČEVO	Medved Slavko	Ivančna gorica 27	Krka
MULJAVA	Šuštaršič Vinko	Krka 58	Ivančna gorica Grosuplje
POLICA	Genorio Ivan	Metnaj 8	Ivančna gorica Grosuplje
PONIKVE	Rode Bernard	Veliko Mlačevo 2	Videm — Dobropolje
PODTABOR RAČNA	Kovačič Stane	Muljava 9	Grosuplje
SPODNJA SLIVNICA STARO APNO STIČNA	Fink Pavel	Kožljevec 7	Grosuplje
ŠENTVID PRI STIČNI ŠMARJE — SAP	Novakovič Rado	Ponikve 38	Grosuplje
TEMENICA	Kastelic Stanko	Podtabor n.h.	Grosuplje
VIDEM — DOBROPOLJE	Zabukovec Branko	Čušperk 21	Grosuplje
VIŠNJA GORA	Ljubič Anton	Spodnja Slivnica	Grosuplje
ZAGRADEC	Ljubič Lojze	Stična 111	Ivančna gorica
ŽALNA	Sušič Bogomir	Šentvid pri Stični	Šentvid pri Stični
	Zaviršek Matjaž	Ljubljanska 46, Šmarje	Šmarje — Sap
	Janežič Janez	Bukovica	Šentvid pri Stični
	Drobnič Tone	Videm	Videm — Dobropolje
	Zupančič Anica	Višnja gora 98	Višnja gora
	Orel Alojz	Fužina 13	Zagradec
	Čebašek Franc	Žalna 13	Grosuplje

PREDSEDNIKI SVETOV KS

AMBRUS GROSUPLJE DOB	Bračovič Rezka	Ambrus 56	Zagradec Grosuplje
ILOVA GORA	Štibernik Franc	Pod gozdom c. IV/17	Šentvid pri Stični
IVANČNA GORICA KRKA	Čebular Anton	Dob 2	Videm — Dobropolje
METNAJ	Godec Fani	Mala Ilova gora 5	Ivančna gorica
MLAČEVO	Kastelic Franc	Ivančna gorica, blok	Krka
MULJAVA	Mišmaš Jože	Krka 33	Ivančna gorica Grosuplje
POLICA	Podobnik Alojz ml.	Dobrava 3	Ivančna gorica Grosuplje
PONIKVE	Kadunc Poldē	Malo Mlačevo	Ivančna gorica Grosuplje
PODTABOR RAČNA	Kutnar Florjan	Muljava 10	Grosuplje
SPODNJA SLIVNICA STARO APNO STIČNA	Perme Anton	Dole 8	Videm — Dobropolje
ŠENTVID PRI STIČNI ŠMARJE — SAP	Hren Stane	Ponikve n.bl.	Grosuplje
TEMENICA	Podržaj Viljem	Medvedica 4	Grosuplje
VIDEM — DOBROPOLJE	Potokar Anton	Mala Račna 12	Grosuplje
VIŠNJA GORA	Vovk Janez	Spodnja Slivnica 26	Grosuplje
ZAGRADEC	Starč Martin	Velike Lipljene 16	Turjak
ŽALNA	Lesjak Ignac	Stična 78	Ivančna gorica
	Plankar Viktor	Šentvid	Šentvid pri Stični
	Jerovšek Izidor	Cikava 21	Grosuplje
	Lavrih Jože	Temenica 16	Šentvid pri Stični
	Lendero Tomaž	Videm 34	Videm — Dobropolje
	Groznik Pavel	Višnja gora 21	Višnja gora
	Strmole Franc	Fužina 37	Zagradec
	Hribar Jože	Žalna 36	Grosuplje

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA

Ni dovolj, da svet spoznamo. Potrebno ga je spreminjati. Da pa bi ga lahko spreminjali, ga moramo najprej spoznati. Vsako izobraževanje se naslanja na take in podobne besede. Tako tudi idejno-politično, katerega ena od oblik je politična šola, ki jo je organizirala OK ZSMS Grosuplje 12. 2. in 12. 3. 1983. Mladinska politična šola, ki je že tretje leto ena stalnih oblik idejno-političnega usposabljanja mladine v grosupeljski občini, bo v tem letu obsegala 3 dele. Vsak posamezni del pa bo sestavljen iz predavanj in razgovorov ter okrogle mize.

Cilj MPŠ je vključiti čim več mladih različne socialne in starostne strukture in opozoriti na probleme in nakazati njihove rešitve.

Temu cilju so se hoteli približati tudi organizatorji MPŠ Grosuplje 83. Kar se tiče številne udeležbe, je bila zadovoljiva. Drugačna pa je ocena, ko ocenjujemo sodelovanje udeležencev pri razgovorih in sodelovanje na okrogli mizi.

Ko iščemo vzroke za takšno (ne) aktivnost pogosto ugotavljamo, da nismo vajeni takih oblik razpravljanja. Da smo bili v večini primerov do zdaj le pasivni poslušalci. Poslušalci, od katerih ni nihče zahteval ničesar in v zameno tudi oni niso veliko zahtevali.

Čas je družbeno pogojen. Ne samo on, tudi družba se giblje in spreminja. Ni dvoma, da je prišlo do tistega trenutka, ko je o vsem treba spregovoriti na glas, ko igra glavno vlogo ustvarjalna kritika. Žal pa se le-ta zatakne nekje v grlu zaradi »strahu« in »bojazni«. Strahu in bojazni pred čem?

Teme, ki so bile izvedene na MPŠ so bile prilagojene sedanjemu trenutku:

12. februarja:
— Razvoj samoupravljanja in delegatskega sistema v zaostrenih pogojih gospodarstva

— Subjektivne sile in vodilna vloga ZK v političnem sistemu

— Pri okrogli mizi so mladi razpravljali o delovanju ZSMS kot najširše fronte mladih v SZDL in delegatskem sistemu, kjer so bila izpostavljena predvsem vprašanja informiranja, kadrovske problematike, vzgoje in izobraževanja, delovanje mladih v delegacijah (ne)demokratskega urejanja problemov oz. sprejemanje odločitev.....

12. marca
— Družbeno — ekonomski odnosi oz. razmere v svetu in vpliv le-teh na družbeno — ekonomske razmere v SFRJ in SRS

— Dejanska vloga in družbeno — ekonomski položaj delavcev v OZD

— Pri okrogli mizi pa so mladi razpravljali o družbeno — ekonomski situaciji v občini, rezultatih in težavah, o premiku delovnega časa, težavah pri zaposlovanju mladih, o takšni in drugačni porabi.....

Prodajalci tem in razpravljali pri okrogli mizi so bili družbeno-politični delavci občine Grosuplje, za katere je potrebno reči, da so nastopili brez dlake na jeziku.

Narejen je bil poskus koraka naprej. Seveda pa ne gre ostati le pri tem.
OK ZSMS GROSUPLJE

Pobuda odgovornim

V prejšnji številki Naše skupnosti smo objavili vozni red avtobusov v naši občini. V pogovorih z občani pa smo ugotovili, da so mnoga imena postajališča neprimerna in bi jih kazalo spremeniti. Uredniški odbor zato daje pobudo občinskemu oddelku za urbanizem in komunalne zadeve ter Integratu, da imena postajališč prouči in jih v dogovoru s krajanji po potrebi preimenujeta.

Kmalu nova cesta?

Svet krajevnih skupnosti Polica je na svoji zadnji seji obravnaval poleg varnostne ocene, ki je za to KS zelo ugodna, tudi asfaltiranje nove ceste in ureditev pokopališča. Sodeč po informacijah iz časopisja, ima odsek bodoče nove avtoceste Šmarje-Višnja gora prednost v programu republiške skupnosti za ceste do leta 1985. Z začetnimi deli naj bi pričeli že letos, saj je dokumentacija že dolgo pripravljena. RSC je tudi obvestila KS Polico, da bodo pred gradnjo asfaltirali cesto od Perovega do Male stare vasi v skupni dolžini nekaj več kot kilometer. Po stari trasi (delno) bo namreč tekla nova avtocesta. Sicer pa so krajanji za asfalt denar zbirali tudi s krajevnim samopripekcom. Pokopališče na Polici pa bodo kmalu pričeli urejevati. Sedaj namreč ni več prostora za pokopavanje. Potrebujejo le še nekaj soglasij.

S sporazumom se urejajo tudi obveznosti OZD do študentov, ki bodo končali šolanje in jih bodo študentorji zaposlili, če to ne bo mogoče, bodo OZD poškalke zaposlitev študentu v okviru SOZD-a, delovne organizacije ali drugem OZD-u.

S sporazumom se OZD zavezujejo tudi, da bodo okviru novih in dodatnih zaposlitev zagotovile, da se bo izboljšala izobrazbena sestava zaposlenih. Odvisno od števila novo zaposlenih, bodo zaposlovali tudi pripravničke. Tiste OZD, ki ne bodo na novo zaposlovali, pa naj bi na 100 zaposlenih, zaposlile vsaj enega pripravnika.

Skupščina skupnosti za zaposlovanje bo o kršitvah sporazuma obveščala inšpektorja za delo in širšo javnost.

Informacija o stanju brezposelnosti v občini:

Skupno število brezposelnih oseb, ki iščejo delo preko skupnosti za zaposlovanje po stanju februar 1983 je 105 oseb. To

pomeni, da znaša relativna brezposelnost 1,5%. Če upoštevamo, da znaša relativna brezposelnost v Jugoslaviji 10%, število brezposelnih v naši občini ni zaskrbljivo. Gotovo pa je, da je težje najti zaposlitev kot pred leti, ko je bilo veliko možnosti za fluktuacijo in tudi mladi, ki so iskali zaposlitev po končanem šolanju, so jo hitreje dobili, kot danes.

Spodaj prikazana tabela nam ne prikazuje večjega števila brezposelnih s srednjo, višjo ali visoko šolo, tudi zato, ker se le-ti zaposlujejo tudi na drugih delih ne glede na pridobljeno šolsko izobrazbo. Težje najdejo ustrezno zaposlitev: frizerke, prodajalke, avtomehaniki, gradbeni tehniki, aranžerski tehniki, lesni tehniki, gimnazijski maturantje, kmetijski inženirji, višji upravni delavci.

Zaradi težjih pogojev zaposlovanja, se že od lani povečuje število oseb, ki iščejo zaposlitev preko skupnosti za zaposlovanje. Tako se je v letošnjem letu zaposlilo preko skupnosti že 50 oseb, prejšnja leta polovico manj.

Med brezposelnimi osebami jih je tretjina, ki čakajo na zaposlitev do 3 mesece, tretjina do 6 mesecev. Med temi je večina alkoholikov ali drugače težje zaposljivih. Med brezposelnimi je tudi 5 Romov, za katere je najtežje najti ustrezno zaposlitev.

Kljub omenjenemu številu brezposelnih delavcev pa OZD težko krijejo prosta delovna mesta, ki so razpisana za opravljanje del: mizar, strugar, kovinostrugar, elektroinstalater, delavec za čiščenje odličkov, snazilka.

	moški	ženske	skupaj	težje zaposljivi
nekvificirani	15	15	30	12
polkvificirani	34	11	45	34
kvalificirani	6	5	11	7
s srednjo šolo	7	9	16	1
z višjo šolo	—	2	2	—
z visoko šolo	1	—	1	1
SKUPAJ:	63	42	105	55

Vzroki težje zaposljivosti so najpogostejši:
— alkoholizem — (19)
— razni zdravstveni razlogi